

Název projektu	POSELSTVÍ KŘESŤANSKÝCH SVÁTKŮ
Název programu	POKLAD V SRDCI
Cílová skupina	Předškolní žáci a 1. a 2. třída základní školy
Charakteristika programu	Žáci se, pomocí loutkového ztvárnění, seznámí s postavou svatého Martina a jeho legendou. Zamýšlí se nad různou formou pomoci a symbolicky ji ztvárňují a rozehrávají. Příběh svatého Martina pak reflektují ve svém vlastním životě a získávají povědomí o dobrém pocitu z nezištné pomoci druhým.
Hlavní myšlenka	Všímat si těch, kteří potřebují pomoc a konat dobro jsou skutky, které se ukládají do našich srdcí a dělají z nás dobré lidi. Nezištná pomoc druhým se nám vrátí v podobě dobrého pocitu a „pokladu, který si ukládáme v našich srdcích a díky němuž záříme do svého okolí“.
Cíle	• žáci se seznámí s postavou svatého Martina a jeho legendou • zamyslí se nad různou formou pomoci • příběh svatého Martina o pomoci reflektují do svého vlastního života • zamýšlí se nad tím, jak se jim mohou jejich dobré skutky vrátit a proč je dobré je konat.
Průřezová témata	• svátky a tradice • křesťanství • komunikace • lidské vztahy (rozvoj postojů k toleranci, empatii a k harmonickým mezilidským vztahům) • sociální rozvoj, princip sociálního smíru a solidarity

SCÉNÁŘ PROGRAMU

- ✧ Aktivita „Kdo to může být?": motivační aktivita
- ✧ Aktivita „Příběh Martina s loutkou": seznámení se s postavou svatého Martina a legendou o něm
- ✧ Aktivita „Co Martina udělal": diskuze na téma pomoci
- ✧ Aktivita „Čím vším může plášť být a jak může pomáhat?": práce s představivostí a symbolickým znázornění
- ✧ Aktivita „Odměna za pomoc": seznámení se s koncem legendy a přesah do osobního života
- ✧ Aktivita „Závěr": závěrečná myšlenka

POMŮCKY

- ✧ papírová loutka svatého Martina
 - ✧ velká látka (kolem které se vejdou všechny děti) rozstřižená a spojená suchým zipem
 - ✧ čelenka ze samolepícími třpytkami
-

AKTIVITA – ŠTRONZO

- motivační aktivita

☆ **Popis aktivity:**

Žáci chodí po prostoru, v okamžiku kdy lektor vysloví slovo ŠTRONZO se všichni zastaví. Poté lektor vysloví slovo, které každý sám za sebe představí jako sochu (buď, co se s tou věcí dělá nebo se stanou danou věcí).

Slova: rohlík, sníh, husa, kůň, koláč, hroznové víno

Poznámka: k těmto slovům se budeme vracet na konci programu.

AKTIVITA – KDO TO MŮŽE BÝT?

- motivační aktivita

☆ **Popis aktivity:**

Žáci se posadí do kruhu. Lektor jim ukáže loutku svatého Martina. Jak je daný člověk starý? Odkud pochází? Nakonec se zeptáme, čím by chtěl být? Poté řekne lektor, že se jedná o Martina, která žil ve 4. století. Narodil se na území dnešního Maďarska - v té době Římská Panonie ve městě Sabarie. Měl otce, který byl důstojníkem v římské armádě.

AKTIVITA – ROZHOVOR OTCE SE SYNEM?

- Hra v roli pomocí loutky a rekvizity

☆ **Popis aktivity:**

Lektor položí doprostřed loutku Martina a římskou helmu. Žáci budou moci sehrát rozhovor mezi Martinem a jeho otcem, o tom, čím Martin bude. Žák, který vstoupí do role Martina, si vezme loutku a vyjádří své přání, čím by chtěl být. Žák v roli jeho otce si vezme na hlavu a helmu a bude na něj reagovat.

Poté lektor přehraje s druhým lektorem (nebo převypráví), jak to bylo. Martin chtěl být mnichem, ale tatínek mu nechtěl dovolit. Nařídil mu, že se musí stát vojákem. Martin se brání, že vojákem být nechce, že je moc mladý a že nechce bojovat a nosit meč, atd. ale není mu to nic platné. Otec je rozhodnutý! A tak se Martin stává vojákem. Lektor rozloží doprostřed kruhu červený plášť.

Jako voják je ale velmi starostlivý, není vůbec agresivní, soucití se staršími (svému sluhovi dokonce prý čistil boty).

AKTIVITA – SETKÁNÍ S ŽEBRÁKEM

- legenda o Martinovi, práce s emocemi a myšlenkami postavy

☆ **Popis aktivity:**

Doprostřed kruhu umístí lektor židli a zeptá, zda žáků, zda ví, kdo je to žebrák. Poté společně vyberou látku, kterou by mohl mít žebrák na sobě. Lektor ji uváže kolem židle. Židle bude znázorňovat žebráka, který sedí v zimě před branami města. Lektor vyzve žáky, kdo by se chtěl stát na chvíli žebrákem a zamyslet se nad tím, co cítí, co si myslí, jak mu. Žáci se postupně posadí na židli a vysloví větu za žebráka.

AKTIVITA – CO MARTIN UDĚLAL?

- diskuze na téma pomoci

☆ **Popis aktivity:**

Lektor pokračuje ve vyprávění (nebo to mohou lektori přehrát, kdy jeden je žebrák a sedí na židli druhý je Martin a vede loutku) . *Jednou přijížděl Martin k městu. Byla veliká zima. U brány někoho uviděl.*

Žebrák: Smiluj se prosím nade mnou. Nemám vůbec nic na sebe a je mi veliká zima.

Martin: Já ale také nemám nic navíc, co bych ti mohl dát... Ale počkej, přece mě něco napadlo!

Lektor se ptá dětí, co mohl Martin udělat? Co by udělat šlo a co by nefungovalo. Pokud děti zmíní, že Martin daroval žebrákovi plášť celý, rozvineme s nimi diskuzi o tom, že by pak byla zima i Martinovi a že by on zase potřeboval pomoc od někoho dalšího. Peníze ani jídlo ani nic jiného u sebe Martin nemá.

Lektor žákům sdělí, jak to Martin udělal a názorně ukáže. Vezme do ruky meč a společně s žáky rozpůlí pomocí suchého zipu plášť na dvě půlky. Jednu z nich věnuje žebrákovi, rozloží ji na židli znázorňující žebráka a druhé si přehodí přes sebe lektor s loutkou Martina.

AKTIVITA – ČÍM VŠÍM MŮŽE PLÁŠŤ BÝT A JAK MŮŽE POMÁHAT?

(Tato aktivita se může v případě časové tísně vynechat. Předchozí aktivity by měly trvat max. jednu vyučovací hodinu)

- práce s představivostí a symbolickým znázorněním

☆ **Popis aktivity:**

Lektor se ptá žáků, v co by se mohl plášť proměnit a jak by mohl někomu pomoci. Všechny nápady lektor znázorní pomocí látky a rozehraje společně s žáky.

Nápady, které může lektor nabízet:

Látka může být:

- **střechou, pod kterou se někdo může schovat** – všechny děti se chytanou látky a zvednou ruce nahoru, několik dětí může vejít pod látku a schovat se jako pod střechou.
- **stolem, ke kterému můžeme pozvat někoho na jídlo nebo na oslavu** – všechny děti drží látku v úrovni pasu a sedí (stojí) u něj jako u stolu
- **peřinou, kterou mohu někoho přikrýt** – děti si lehnout na zem a okrajem látky se přikryjí.
- **ohněm, který může někoho zahřát** – látku lektor zmačká na hromádku, děti se posadí kolem jako kolem ohně.
- **mostem, který může někomu pomoci přejít např. řeku** – děti chytí okraje látky, ti na kraji zůstanou dole, děti uprostřed stojí a děti mezi nimi se o něco sníží – tím vznikne most.
- **cestou, která může někoho vyvést ven, díky ní můžeme někam dojít** – látku položíme na zem a vytvoříme z ní cestu, látku můžeme rozpůlit a položit jednotlivé části za sebou – cesta tak bude delší, děti se po ní mohou projít.

AKTIVITA – KDO POTŘEBUJE POMOC?

- Příběhy se současného života o pomoci, dramatizace

☆ **Popis aktivity:**

Lektor rozdělí děti do menších skupin. Každá skupina vymyslí situaci z dnešní doby, kdy někdo potřebuje pomoc a poté vytvoří scénku, kterou přehrají ostatním. Ve scénce se situace nesmí vyřešit, nesmí v ní být moment pomoci, jen, že se někdo dostane do problémů a potřebuje pomoci.

Dětem, které si se zadáním nebudou vědět radit, můžeme situace zadat:

- někomu ujede autobus
- někdo se ztratí na školním výletě
- někdo si neví rady s domácím úkolem
- někdo se někomu posmívá
- někdo zapomene svačinu a má hlad

AKTIVITA – KDO POMŮŽE?

- Společné hledání pomoci v nastavených situacích, dramatizace

☆ **Popis aktivity:**

Po přehánění jednotlivé situace, se lektor zeptá žáků, kdo a jak by mohl v dané situaci pomoci. Kdo bude mít nějaký nápad, vstoupí do situace a rozehraje svoji pomoc. (Situace se přehraje znovu a ten s postavou, která pomáhá.)

AKTIVITA – ODMĚNA ZA POMOC

- seznámení se s koncem legendy a přesah do vlastního života

☆ **Popis aktivity:**

Lektor dovypráví (dohraje s druhým lektorem) příběh o Martinovi. Lektor hrající Martina, drží v ruce loutku. Lektor – anděl má na sobě čelenku se třpytkami.

Vypravěč: *Poté, co pomohl Martin žebrákovi, se mu jedné noci zjevil ve snu anděl.*

Anděl: *Martine, tvá pomoc se ti vrátí. To, co jsi udělal, si zaslouží odměnu. Zde ti dávám svoji andělskou hvězdu, díky které budeš zářit kolem sebe.*

Lektor (stále v roli anděla) se s žáky posadí do kruhu kolem pláště. Vyzve je, aby si vzpomněli, zdali někomu někdy pomohli. Lektor rozdává každému jednu hvězdu ze své čelenky a vyzve žáky, zda by nechtěli říct ostatním, komu někdy pomohli nebo kdy udělali někomu něco hezkého. (Kdo nechce, nenutíme ho odpovídat). Poté žáci nalepí svoji třpytku na plášť.

AKTIVITA – ZÁVĚR

- závěrečná myšlenka

☆ **Popis aktivity:**

Lektor dětem sdělí:

Každý dobrý skutek, který uděláte- někomu pomůžete nebo uděláte někomu radost, se uloží do vašeho srdce v podobě malé třpytky. Tyto třpytky se vám budou skládat a časem mohou vytvořit velký poklad. A to z vás bude dělat dobré lidi. Anděl má na své čelence nekonečně mnoho třpytek a tak se nemusíte bát pomáhat druhým a sbírat své třpytky do svého pokladu v srdci. Uvidíte, že z toho budete mít dobrý pocit a že to na vás bude vidět, protože budete nádherně zářit.